

Tilbúgving og trygd

Oddagrein

HERFYRI var var spurningurin um tilbúgvingarskipan fyri Føroyar viðgjørdur í greinum í bæði Dimmalætting og í Sosialinum. Hetta er eitt mál, sum verður tikið til umrøðu við jøvnum millumbili fyri so at verða „gloymt“ aftur. Niðrustøðurnar í umrøddu greinum vóru ein áminning til landsins hægstu myndugleikar um at vera so í bandi, at nakað ítøkiligt hendir á hesum øki. Og her var so m.a. víst á, at tað ber ikki til, at myndugleikarnir leggja til rættis eina oljuleiting við Føroyar, um tað ikki um somu tíð verður arbeitt við eini tilbúgvingarskipan - (beredskap) fyri alt landið.

KOMANDI dagarnar fer Sosialurin at viðgera hetta evnið. M.a. hava vit hitt umboð fyri verkætlanarbólkin, sum landsstýrið hevur sett at arbeiða við spurninginum um eina tilbúgving fyri Føroyar. Eisini verður vitjað á Esbjerg Brandskole, sum er millum heimsins fremstu og mest framkomnu av sínum slag. Leiðslan á skúlanum hevur nettup latið føroyskum myndugleikum eitt liðugt projekt til eina brand- og bjargingarmiðstöð.

SPURNINGURIN um brandskúla, trygdarmiðstöð ol. hevur víst sera at vera eitt tabulíknandi evni í Føroyum. Orsøkin er m.a. tann, at landsmyndugleikarnir hava ikki tikið alt hetta málið í nóg stórum álvara - fyrr enn nú, tá umboð fyri ymsar stovnar miðvíst arbeiða við eini tilbúgvingarskipan. Røddir hava verið frammi um at útbýggja skúlan við Áir, soleiðis at vit har fingja eina trygdar- og bjargingarmiðstöð fyri alt landið. Men í Klaksvík verður so eisini undirvíst í hesum málum og finst har ein trygdarmiðstöð fyri sjófólk. Júst í hesum døgum verður søkt eftir fólki, sum kann undirvísa í trygd á sjónum.

SPURNINGURIN er nú: hvat er skilabest at gera í framtíðini og hvat ætla landsmyndugleikarnir, tá tað snýr seg um at leggja lunnar undir eina framtíðar tilbúgvingarskipan! Skal virksemd liggja á fleiri stöðum ella skal tað savnast á einum stað? Hetta eru eisini spurningar vit nema við, men tað er greitt, at í núverandi stöðu, har arbeiðið uppá eina tilbúgvingarskipan bara er komið nakað ávegis, ber ikki til at fáa svar uppá henda spurningin. Men tá alt tilfarið er liðugt verða politikarnir so tvingaðir til at gera stöðuna upp: antin vit skulu útbýggja við Áir og í Klaksvík ella bert á einum av hesum plásum ella um ein møgulig framtíðar trygdar- og bjargingarmiðstöð, sum fevnir um bæði land, sjögv (harí eisini offshore) og luft skal liggja á einum øðrum stað.

Sosialurin

Føðingardagsheilsan til Zacharias Müller

Í dag 14. juli fyllir ein væl kendur porkeningur 90 ár. Tað er Zacharias Müller, vanligi nevndur Sakin á Klovnum.

Foreldur hansara vóru Danjal Jacob ættaður úr Bøkkum og Sunnuvá fodd Bech ættað úr Hólinum.

Sum flest allir ungir dreingir tá í tíðini fór Sakin til skips, sigldi nokur ár, tók síðani skiparapróg og sigldi sum bestimaður. Sum yngri róði Sakin dúgliga út.

Sakin hevur frá heilt ungum árum verið virkin og tikið lut í bygdarlívnum, og tí var tað ein sjálfvlgja, at porkeningar litu honum fleiri álitisstørv til, og tey røkti hann við trúfesti í mong ár.

Tá útróðarmenn og arbeiðarar í Porkeri tóku stig til at stovna handilin »Samvirkið« fyri umleið 60 árum síðani, var Sakin ein av undangongumunnum í hesum tiltaki, og eitt langt tíðarskeið leiði hann eisini »Samvirkið« við hegni. Seinni fekk hann sær egnan handil á Klovnum, sum ein dóttir nú rekur víðari.

Sakin hevur altíð havt áhuga fyri samfelagsmálum, og tað man hava verið orsøkin til, at hann á ungum árum varð valdur í bygdarráðið og sat hann frá 1938 til 1980, tilsamans 42 ár og meginpartin av tíðini sum formaður.

Í formanstíð hansara vóru

mangan peningaliga trongar tíðir, men hóast tað bar til við skynsemi at fremja útbýggingar og nýskapanir til gagns fyri bygdarfólkið tá og okkum sum nú búgva her. Hann var eisini limur í skúlanevndini í umleið 40 ár, tey flestu sum formaður.

Eitt hitt størsta tiltak og framstig ið hendi, var tá byggin fyrst í 50 árunum fekk elmegi og sat Sakin eisini í stýrinum fyri elflagið Suðuroy í mong ár.

Tá porkeningar ognadu sær skip hevur Sakin eisini verið við.

Sum nevnt hevur Sakin havt áhuga fyri samfelagsviðurskiptum, og hevur hann ognad sær vitan og kunneika við at fylgja við í fjølmiðlunum, so tað er ein frægd, at tosa við hann.

Javnaðarflokkinum hevur hann verið trúgvur frá fyrsta degi, og møtt trúliga upp til fundir, hann hevur eisini í mong ár verið stillari floksins.

Starvið sum deknur í Porkeris kirkju røkti Sakin í umleið 30 ár. Sakin ehvur eisini havt sína gongd í Missiónshúsið.

Sakin giftist við Sannu Veihe ættað Uttan Heyga úr Porkeri og fingi tey 3 døtur og ein son.

Sakin og Sanna giftust inn í heimið á Klovnum, og hóast heilsan hjá Sannu bilaði seinnu árin, so var hon altíð fryntlig og bar

lívsgleði til síni medmenniskju. Sanna doyði í desember 1974, og tað var svárur missur fyri Sakan og børnini.

Sakin hevur eisini havt áhuga at fáast við seyð, og síðan hann lat handilin frá sær, hevur hann mest fingist við jarðarbrúk.

Sakin hevur altíð verið lættur á fótum, og í ungdoms- og mandómsárunum, skuldi tað vera rættiligur gongumaður, ið kundi fylgja honum eftir. Nógvar eru ferðirnar niðan í Liðina og undir Borgarnapp eftir seyði.

Fyri nøkrum árum síðani fóru eyguni at bila, men ta lívsgleði og lívsmót ið hev-

ur eyðkent Sakan, ger at hann gongur so lættliga millum húsinu, og tað eru fá 90 ára gomul ið ganga teir túrar sum hann.

Góði Sakin. mangan hevur tú sæð kvøldsólina roða og gylla hvønn tind. Lívsólin er komin vestur á luftina, og kanst tú líta aftur á eitt langt og innihaldsrikt lív.

Vit ynskja tær hjartaliga tillukku nú tú rundar tey 90 árinu og Harrans ríku signing í komandi tíð, og takka fyri gott gott grannalag.

Mikkjal Sørensen

VENJINGARLEGA Í ÍSLANDI. Triggir føroyskir svimjarar fóru í gjár til Íslands at fyrireika seg til EM í svimjing fyri rørlutarnað, sum verður hildin í Braunsweig í Týsklandi í august mánaða.

Teir triggir svimjararnir eru Turið Johannessen, Esther Gaard Hansen og Heidi Andreasen. Tær fara at venja tvær ferðir um dagin, og samband verður við íslenska liðið, sum eisini verður við til EM.

Til Reykjavíkar fara eisini Katrin D. Johansen, venjari, og Dóra D. Johansen, ferðaleiðari.